

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми історії незалежної України

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «032 Історія та археологія»
Спеціальність 032 Історія та археологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
історії України і методики
викладання історії
Протокол № 2 від 1 вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні проблеми історії незалежної України
Викладач (-і)	Кобута Степан Йосифович
Контактний телефон викладача	596001
Е-mail викладача	stepan.kobuta@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	За графіком
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс спрямований на засвоєння студентами вузлових історичних подій та процесів новітнього українського державотворення, аналіз та осмислення демократизації українського суспільства в новітніх умовах, визначення перспектив розвитку України в умовах світової інтеграції та глобалізації. Основний акцент зроблено на вивченні: проблематики сучасного демократичного розвитку; державотворчих процесах, проблемах реформування соціально-політичної сфери; актуальних питаннях національного та культурного розвитку; безпекових проблемах та питаннях міжнародних взаємин та міжнародного співробітництва України; визначення її зовнішньополітичного курсу та пріоритетів; перспектив європейської та євроатлантичної інтеграції. Засвоєння програми курсу дозволить студентам значно розширити та поглибити знання сучасної вітчизняної історії, засвоїти навички історичного і політологічного аналізів поточних суспільних подій і процесів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу: оволодіння студентами поглиблених знань із сучасної вітчизняної історії; формування всесторонньо розвинутої особистості із глибокими національно-патріотичними орієнтирами, усвідомлення причетності до розвитку української державності..</p> <p>Цілі курсу: засвоїти основний масив історичних знань; застосовувати критичний підхід для аналізу складних суспільних процесів; опанувати навички наукового пізнання сучасної української дійсності, виробити навички збору та аналізу джерел та інформації з даної проблеми.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватися.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>технологій, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	

Спеціальні компетентності:

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому і сучасному.

СК 9. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

Програмні результати навчання.

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати йф знання у професійній діяльності.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	032 Історія та археологія	4	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Здобуття Україною незалежності.	2	2	10
Тема 2. Державотворчий процес:	2	2	10
Тема 3. Особливості політичних відносин в Україні.	2	4	10
Тема 4. Економічна та соціальна сфери: пошук оптимальної моделі розвитку.	2	4	10
Тема 5. Україна на міжнародній арені. Безпекові питання.	2	4	10
Тема 6. Національно-культурне і духовне життя в Україні	2	2	10
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної	Критерії поточного оцінювання:
	Відповідно до <i>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя</i>

дисципліни	<p><i>Стефаника</i>» знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; – «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; – «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; – «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету. Оцінюються за 100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	Оцінювання роботи здійснюється за п'ятибальною шкалою. Передбачає обговорення проблемних питань на задану тематику, участь в дискусії, виступи (презентації) за темами індивідуальних завдань.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх форм роботи, відсутність негативних оцінок, невідпрацьованих пропущених занять, отримання загальної суми балів не нижче 26 балів.
Підсумковий контроль	<p><i>Форма контролю – залік.;</i> <i>Форма здачі комбінована.</i></p> <p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає виставлення підсумкової залікової оцінки. При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань, контрольних (тестових) робіт.</p> <p>Підсумкова оцінка виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проектів та контрольних (тестових) завдань.</p> <p>Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи проводяться у формі тестування в електронній дистанційній системі https://d-	

learn.pnu.edu.ua

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з даними положеннями можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/>

Відвідування занять обов'язкове. У випадку пропуску відпрацьовується тема пропущеного заняття у визначені час та спосіб (конспект підготовки, усна співбесіда, тестування)

Неформальна освіта: вітається проходження навчальних курсів в з використанням різних освітніх платформ. Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

1. Алексеев Ю.М., Кульчицький С.В., Слюсаренко А.Г. Україна на зламі історичних епох. К., 2000.
2. Бойко О. Україна 1991-1994 рр.: Тіні минулого чи контури майбутнього? (нариси новітньої історії). К., 1996.
3. Бондаренко К. Леонід Кучма: портрет на фоні епохи. Харків: Фоліо, 2007.
4. 25 років незалежності: нариси історії творення нації та держави / Відп. ред. В. Смолій; Кер. авт. кол. Г. Боряк; Авт. кол.: В. Головка (коорд. проекту), В. Даниленко, С. Кульчицький, О. Майборода, В. Смолій, Л. Якубова, С. Янішевський. НАН України. Інститут історії України. К.: Ніка-Центр, 2016. 796 с.
5. Демони миру та боги війни. Соціальні конфлікти посткомуністичної доби. К., 1997.
6. Касьянов Г. Україна 1997–2007: нариси новітньої історії. К., 2008. 432 с
7. Литвин В. Україна на межі тисячоліть (1991-2000 рр.). К., 2000. 360 с
8. Литвин В. Політична арена України. Дійові особи та виконавці. К., 1994.
9. Кучма Л. Про найголовніше. К. 1999.
10. Кравчук Л. М. Є така держава Україна : Матеріали з виступів, інтерв'ю, прес-конференцій, брифінгів, відповідей на запитання / Упорядк. та передм. М. Шпаковатого. Київ: Глобус, 1992.
11. Литвин В. Україна: досвід та проблеми державотворення (90-ті роки ХХ ст.). К., 2001.
12. Луканов Ю. Третій президент. Політичний портрет Леоніда Кучми К., 1996.
13. Мала енциклопедія етнодержавознавства. К., 1996.
14. Михальченко М., Андрущенко В. Україна розділена в собі: від Леонідії до Вікторії. Т. 1. К.: ІПіЕНД імені І.Ф.Кураса НАН України, 2009
15. Михальченко М., Андрущенко В. Україна розділена в собі: від Леонідії до Вікторії. Т. II. К.: ІПіЕНД імені І.Ф.Кураса НАН України, 2009.
16. Пасічник М.С. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: Навч. посібник. К, 2005.
17. Політична історія України: Посібник для студентів вищих навчальних закладів/ За редакцією В.І.Танцюри. К., 2001.
18. Україна: утвердження незалежної держави (1991-2001) / Н.П.Барановська, В.Ф.Верстюк, С.В.Віднянський та ін.; За ред. В.М.Литвина. К., 2001.
19. Українське суспільство на порозі третього тисячоліття / Кол. монографія. Під ред. М.О.Шульги К., 1999.
20. Українські ліві: між ленінізмом і соціал-демократією / За ред. О.Гараня, О.Майбороди. К., 2000.
21. Шведа Ю. Партії та партійна система України. Л., 2001.
22. Чорновіл В. Пульс української незалежності. К., 2000.
23. Ющенко В. Недержавні таємниці: нотатки на берегах пам'яті. К., 2014